

Capitolul V. Prezentarea măsurilor

A. Denumirea măsurii - Cooperarea în scopul creării de forme asociative, rețele și clustere, grupuri operaționale pentru diversificarea activităților rurale

CODUL Măsurii - Măsura 1.1 / 1B

Tipul măsurii: INVESTIȚII
 SERVICII SPRIJIN FORFETAR

1. Descrierea generală a măsurii, inclusiv a logicii de intervenție a acesteia și a contribuției la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și a complementarității cu alte măsuri din SDL

În cadrul acestei măsuri, se acordă sprijin financiar pentru a facilita cooperarea între actorii implicați în dezvoltarea rurală, pentru: crearea de cooperative, grupuri de producători, rețele și clustere, grupuri operaționale, în scopul implementării în comun a unui plan de afaceri din domeniul agricol și industrie alimentară (lanț scurt de aprovizionare și piață locală, scheme de calitate) turism, cultură, sănătate, social.

Analiza SWOT evidențiază existența unei lipse reale a factorilor care să stimuleze astfel de rezultate în spațiul rural al teritoriului. Această situație generează un efect negativ asupra valorii adăugate și asupra viabilității afacerilor din spațiul rural, și în mod implicit, asupra nivelului de competitivitate al acestora în comparație cu nivelul existent în zona urbană. Astfel se va realiza depășirea și aplanarea problemelor legate de dezvoltarea afacerilor agricole și non-agricole, de asigurarea de servicii în zonele rurale sau provocările legate de mediu. Crearea de rețele care vor deveni cooperative va ajuta la abordarea dezavantajelor legate de nivelul foarte mare de fragmentare din sectorul agricol din teritoriu, cu o pondere foarte mare a fermelor mici, și va promova entitățile care colaborează pentru identificarea unor soluții noi. Produsele, practicile și procesele noi reprezintă principalele motoare pentru inovare și pentru diversificarea activităților agricole și non-agricole precum și pentru îmbunătățirea competitivității economiei rurale.

Printre exemplele care evidențiază impactul negativ al acestei situații se numără:

- o gamă limitată de produse agro- alimentare în supermarket-urile din țară
- un nivel scăzut al productivității la nivelul fermelor și al sectorului de procesare
- sector de procesare insuficient dezvoltat
- nivel scăzut al activităților de marketing și diversificare
- gamă limitată de produse tradiționale
- foarte puține produse recunoscute la nivel european,
- Slabă reprezentare a activităților meșteșugărești, tradiționale în forme organizate (SRL, PFA etc)
- Slabă valorificare a potențialului natural, cultural, patrimonial
- Slabă promovare a turismului
- Lipsa formelor alternative de educație prescolară și școlară
- Unele tradiții folclorice în pericol de a se mai transmite de la o generație la alta
- Distrugerea în timp a monumentelor, a satului tradițional, a arhitecturii tradiționale

- Realizarea formei juridice asociative este un mare castig al cooperarii deoarece fermierul roman desi isi doreste asocierea pentru ca realizeaza ca singur nu poate sa-si valorifice produsele se va asocia foarte greu fara a avea un suport informational care sa-l motiveze si sustina pentru acest demers. Realizarea si implementarea planului de afaceri care se va putea realiza prin: alte masuri din LEADER ,PNDR sau alte programe, va contribui la realizarea obiectivelor comune de dezvoltare.

Obiectiv(e) de dezvoltare rurală

- a) favorizarea competitivității agriculturii
- b) asigurarea gestionării durabile a resurselor naturale și combaterea schimbărilor climatice
- c) obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă

Obiective specifice ale măsurii

Sprrijinirea înființării de forme colective (cooperative, grupuri de producători), clustere și rețele în scopul:

- a) cooperarea în vederea procesării în comun a produselor în lanțul scurt
- b) cooperarea în vederea depozitării și ambalării în comun a produselor în lanțul scurt
- c) cooperarea în vederea organizării vânzării pe piața locală
- d) cooperarea în vederea promovării legate de această activitate și identificarea clienților finali
- d) cooperarea în vederea aplicării schemelor de calitate
- e) cooperării între micii operatori în ceea ce privește organizarea de procese de lucru comune și partajarea echipamentelor și a resurselor și pentru dezvoltarea și/sau comercializarea de servicii turistice aferente turismului rural
- f) cooperarea în vederea diversificării activităților agricole în direcția activităților privind sănătatea, integrarea socială, agricultura sprijinită de comunitate, educația cu privire la mediu și alimentație
- g) cooperarea în vederea constituirii Grupurilor Operaționale (GO).

Măsura contribuie la prioritatea/prioritățile prevăzute la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013

P1: Încurajarea transferului de cunoștințe și a inovării în agricultură, silvicultură și în zonele rurale ca prioritate principală și ca priorități secundare:

P2: Creșterea viabilității exploatațiilor și a competitivității tuturor tipurilor de agricultură în toate regiunile și promovarea tehnologiilor agricole inovatoare și a gestionării durabile a pădurilor

P3: Promovarea organizării lanțului alimentar, inclusiv procesarea și comercializarea produselor agricole, a bunăstării animalelor și a gestionării riscurilor în agricultură

P4: Refacerea, conservarea și consolidarea ecosistemelor legate de agricultură și silvicultură

P5: Promovarea utilizării eficiente a resurselor și sprijinirea tranziției către o economie cu emisii reduse de carbon și reziliență la schimbările climatice în sectoarele agricol, alimentar și silvic

P6: Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale

Măsura corespunde obiectivelor art. 35 Cooperare-din Reg. (UE) nr. 1305/2013

- a) proiecte pilot
- b) dezvoltarea de noi produse, practici, procese și tehnologii în sectoarele agricol, alimentar și forestier;
- c) cooperarea între mici operatori în ceea ce privește organizarea de procese de lucru comune și partajarea echipamentelor și a resurselor și pentru dezvoltarea și/sau comercializarea de servicii turistice aferente turismului rural;
- d) cooperarea orizontală și verticală între actorii din lanțul de aprovizionare în vederea stabilirii de lanțuri scurte și piață locală
- e) activități de promovare legate de lanțurile scurte și piețele locale
- f) acțiuni comune în scopul atenuării schimbărilor climatice sau al adaptării acestora
- g) diversificarea activităților agricole în direcția activităților privind sănătatea, integrarea socială, agricultura sprijinită de comunitate, educația cu privire la mediu și alimentație;
- h) sprijinirea organizării și funcționării asocierilor de tip Grup Operațional responsabile de transfer de inovații, rezultate ale cercetării, în special cu referire la riscurile și condițiile induse de schimbările climatice și riscurile de mediu.

Măsura contribuie la Domeniul de intervenție 1A Încurajarea transferului de cunoștințe și a inovării în agricultura în silvicultura și în zonele rurale.

Măsura contribuie la obiectivele transversale ale Reg. (UE) nr. 1305/2013:

- Inovare: Obiectul central al activității Grupurilor Operaționale fiind reprezentat de transferul de inovații și rezultate ale cercetării în domeniile relevante ale SDL;
- Protecția mediului și atenuarea schimbărilor climatice: proiectele pilot au preocuparea centrală de a răspunde provocărilor induse de schimbările climatice și riscurile de mediu

Complementaritatea cu alte măsuri din SDL: măsura M1.1 este complementară măsurii M1.2 din SDL prin delimitarea activităților specifice de formare, informare și creștere a gradului de conștientizare.

Sinergia cu alte măsuri din SDL: măsura M1.1 este în sinergie cu toate măsurile SDL, respectiv M1.2, , M2.2, M3 și M6.1, dat fiind aportul specific în termeni de inovare și transfer tehnologic, dar mai ales al caracterului transversal al măsurii în domeniul inovării, mediului și modificărilor climatice.

2. Valoarea adăugată a măsurii

- Asigură premisele înființării de forme asociative (cooperative, grupuri de producători, ONG-uri GO-uri, clustere, rețele etc)
- Asigură dezvoltare pentru mai mulți beneficiari direcți și indirecti
- Rezolvă nevoile la nivelul unei comunități
- Se bazează pe resursele locale
- Se integrează într-o strategie locală producând sinergie și complementaritate cu alte proiecte din acea strategie
- Asigură o vizibilitate mult mai mare a investiției și implicit efectul multiplicator al proiectului

- Schimbarea mentalității actorilor locali în sensul aprecierii lucrului în comun și în forme asociative
- Asigurarea unei mai bune informări asupra atractivității teritoriului

3. Trimiteri la alte acte legislative

Regulamentul nr. 1305/2013 cu modificările și completările ulterioare;

Regulamentul nr. 1303/2013 cu modificările și completările ulterioare;

Regulamentul nr. 1407/2013 cu modificările și completările ulterioare;

Regulamentul nr. 807/2014 cu modificările și completările ulterioare;

Regulamentul Parlamentului European și al Consiliului (UE) nr. 178/2002 din 28 ianuarie 2002 care stabilește principiile generale și cerințele legii alimentelor, Autoritatea Europeană pentru Siguranța Alimentelor și procedurile privind siguranța alimentelor

R (UE) nr. 852/2004 al Parlamentului European și al Consiliului din 29 aprilie 2004 privind igiena produselor alimentare

Legislație Națională

Ordonanța nr. 37/ 2005 privind recunoașterea și funcționarea grupurilor și organizațiilor de producători, pentru comercializarea produselor agricole și silvice cu completările și modificările ulterioare.

Legea nr. 1/2005 privind organizarea și funcționarea cooperăției cu completările și modificările ulterioare

Legea nr. 566/2004 a cooperăției cu completările și modificările ulterioare.

4. Beneficiari direcți/indirecți (grup țintă)

Parteneriatele constituite în baza unui ACORD DE COOPERARE din cel puțin un partener din categoriile de mai jos și cel puțin un fermier sau un grup de producători / o cooperativă care își desfășoară activitatea în sectorul agricol.

- Fermieri
- Microîntreprinderi și întreprinderi mici
- Organizații neguvernamentale
- Unități școlare, sanitare, de agrement și de alimentație publică
- Consilii locale

Condițiile legate de forma de organizare a parteneriatului vor fi detaliate în ghidul solicitantului.

Beneficiari indirecți (grup țintă):

- populația locală
- întreprinderi și societăți comerciale din domeniul agricol, turismului și alimentației publice, sanatare, educatie etc.

5. Tip de sprijin

- Rambursarea costurilor eligibile suportate și plătite efectiv
- Plăți în avans, cu condiția constituirii unei garanții bancare sau a unei garanții echivalente corespunzătoare procentului de 100% din valoarea avansului, în conformitate cu art. 45 (4) și art. 63 ale R. (CE) nr. 1305/2014.

6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

Tipuri de acțiuni eligibile

- Realizarea de acțiuni materiale și imateriale în scopul implementării în comun a unor proiecte de interes local (turism, cultură, social, sănătate, etc);
- Realizarea de acțiuni materiale și imateriale în scopul implementării și promovării în comun a elementelor, proiectelor, tehnologiilor, metodelor, inovațiilor relevante pentru domeniul agricol
- Acțiuni de funcționare a cooperării
- Elaborarea studiilor și planurilor de marketing asociate proiectului, inclusiv analize de piață, conceptul de marketing etc.;
- Investiții tangibile și/sau intangibile pentru promovarea unor proiecte comune care implică cel puțin două entități care cooperează pentru: Crearea/dezvoltarea unui lanț scurt de aprovizionare/piețe locale (cu produse alimentare), și/sau
- Activități de promovare referitoare la crearea/dezvoltarea unui lanț scurt (sau lanțuri scurte) de aprovizionare (cu produse alimentare) și la piața locală deservită de acest lanț/aceste lanțuri;
- Crearea/dezvoltarea unui lanț scurt de aprovizionare/piețe locale;

Tipuri de acțiuni neeligibile

- Achiziția de bunuri și echipamente second-hand
- Se vor respecta prevederile aplicabile LEADER din Hotărârea Guvernului nr. 226 din 2 aprilie 2015 privind stabilirea cadrului general de implementare a măsurilor programului național de dezvoltare rurală cofinanțate din Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală și de la bugetul de stat.

7. Condiții de eligibilitate

- Solicitantul trebuie să se încadreze în categoria beneficiarilor eligibili;
- Solicitantul trebuie să prezinte un Acord de parteneriat cu minim doi parteneri
- Pentru proiectele legate de lanțurile scurte de aprovizionare, solicitantul va depune un studiu/plan, privitor la conceptul de proiect privind lanțul scurt de aprovizionare.
- Solicitantul va depune un acord de cooperare care face referire la o perioadă de funcționare cel puțin egală cu perioada pentru care se acordă finanțarea.
- Pentru proiectele legate de piețele locale, solicitantul va prezenta un concept de marketing adaptat la piața locală care să cuprindă, dacă este cazul, și o descriere a activităților de promovare propuse.
- Proiectul de cooperare propus va fi nou și nu va fi în curs de defășurare sau finalizat.
- Dacă este cazul, solicitantul va respecta definițiile cu privire la lanțurile scurte de aprovizionare și piețele locale stabilite în conformitate cu prevederile din articolul 11 din Regulamentul (UE) nr. 807/2014.
- Partenerii care sunt fermieri își desfășoară activitățile agricole într-una din unitățile administrativ - teritoriale din Anexa STP aferentă Cadrului Național de Implementare STP și activează în sectorul pomicol (exceptând cultura de căpșuni în sere și solarii).
- Partenerii care sunt GP/Cooperative își desfășoară activitățile agricole într-una din unitățile administrativ - teritoriale din Anexa aferentă Cadrului Național de Implementare a STP și activează în sectorul pomicol (exceptând cultura de căpșuni în sere și solarii).

8. Criterii de selecție

- Relevanța proiectului pentru specificul local;
- Numărul de parteneri care vor forma organizațiile colective;
- Principiul valorii adăugate (parteneriatele care produc și comercializează produse cu valoare adăugată mare - ecologice, care participă la scheme de calitate, produse din sistemele agricole HNV, etc.);
- Principiul creării de locuri de munca
- Principiul prioritizării proiectelor care își propun acțiuni inovative de dezvoltare și promovare a identității locale

Criteriile de selecție vor fi detaliate suplimentar în ghidul solicitantului și vor respecta prevederile art. 49 al Reg. (UE) nr. 1305/2013 în ceea ce privește tratamentul egal al solicitanților, o mai bună utilizare a resurselor financiare și direcționarea măsurilor în conformitate cu prioritățile Uniunii în materie de dezvoltare rurală.

9. Sume (aplicabile) și rata sprijinului Ponderele sprijinului nerambursabil este de până la 100% din totalul cheltuielilor eligibile. În cazul în care planul de proiect include, de asemenea, acțiuni care sunt eligibile în cadrul altor măsuri PNDR 2014-2020, atunci costurile sunt acoperite din măsura 1.1, în conformitate cu rata maximă a ajutorului și sumele aplicabile în cadrul acelor măsuri. Cu toate acestea, valoarea maximă a cheltuielilor eligibile în cadrul altor măsuri nu va depăși valoarea maximă acordată în cadrul măsurii 1.1

Parteneriatele pot beneficia de majorarea intensității sprijinului public pentru investiții/acțiuni/operațiuni eligibile prin alte submăsuri PNDR, cu respectarea Anexei II la Regulamentul UE 1305/2013.

Valoarea maximă a sprijinului este de **200.000 de euro**.

Costurile de funcționare a cooperării nu vor depăși 20% din valoarea maximă a sprijinului acordat pe proiect depus.

Toate costurile sunt acoperite de această măsură ca o valoare globală.

Dacă proiectele de parteneriat intră în sfera de aplicare a normelor privind ajutoarele de stat (în afara sectorului agricol) sprijinul va fi acordat în conformitate cu Regulamentul privind ajutoarele *de minimis* nr. 1407/2013 și nu va depăși 200.000 de euro/beneficiar timp de trei ani fiscali.

Intensitatea ajutorului este de 100%.

Fonduri aferente perioadei de Tranziției - Euri 116.146,48 Euro

10. Indicatori de monitorizare

Domenii de intervenție	Indicator de monitorizare	Valoare
1B FEADR	Numărul total de operațiuni de cooperare sprijinite în cadrul măsurii de cooperare [articolul 35 din Regulamentul (UE) nr. 1305/2013	1
1 B EURI	Numărul total de operațiuni de cooperare sprijinite în cadrul măsurii de cooperare [articolul 35 din Regulamentul (UE) nr. 1305/2013	1

6A FEADR	Număr de locuri de muncă nou create	2
6A EURI	Număr de locuri de muncă nou create	1
1A FEADR	Cheltuieli publice totale	200.000 Euro
1A EURI	Cheltuieli publice totale	116.146,48 Euro